

شهادهای خانواده

عکس: همشهری آنلاین

شهادت دروغ به خاطر یک مشت پول

شاهدان قلبایی؛ آفتی که جامعه را بیمار کرده است

اینکه برای حل دعاوی گاهی نیاز به حضور شاهد در دادگاه می‌شود، موضوع عجیبی نیست. مربوط به عصر امروز هم نمی‌شود. آنچه در قانون و شرع آمده اگر طرفین دعوا نتوانند ادله کافی برای اثبات حرف خود به دادگاه ارائه دهند از کسانی که شاهد ماجرا بوده‌اند دعوت می‌شود تا به قاضی برای صدور رأی درست کمک کنند. تا این جای ماجرا خلاقی رخ نداده است، اما آنچه امروز زیر پوست این شهر اتفاق می‌افتد و آفت سلامت جامعه شده، جولان شاهدان قلبایی جلوی دادگاه‌هاست؛ آدم‌هایی که برای یک مشت پول بدون اینکه از درستی یا نادرستی موضوعی اطلاع داشته باشند، حق را تاحق کرده و یا شهادت دروغ بنیان خانواده‌ای را بریزند و می‌کنند. بدتر اینکه شهادت دروغ امروز در جامعه اسلامی ما تبدیل به شغلی شده که منفعت زیادی را از آن دلالتان سودجو می‌کند؛ حقیقت تلخ و گزنده‌ای که متأسفانه واقعیت دارد. شاهدان قلبایی جلوی همه دادگاه‌ها پرسه می‌زنند و اگر از بدروزگار کسی گذرش به یکی از دادگاه‌های شهر بیفتد، آنها را می‌بیند که در قالب پیش‌کننده تراکت تبلیغاتی، به صف ایستاده‌اند و مشتری جذب می‌کنند. محدوده کاری شاهدان قلبایی گسترده است و برای شهادت دروغ جهت ندادن مهریه و حضانت تا تصادف، ضرب و شتم و دعاوی مالی و حتی جنایی در دادگاه حاضر می‌شوند. بعضی‌شان وقاحت را از حد گذرانده و به طمع در ریافت پول‌های آنچنانی بی‌هیچ واهمه‌ای دست روی قرآن هم می‌گذارند. خیرنگار همشهری برای تهیه گزارش از شاهدان قلبایی مسیر پرفراز و نشیبی را طی کرده که خواندندش خالی از لطف نیست.

اما معمولاً به خاطر‌ها کمتر اعتماد می‌کنند.

باید معرف داشته باشید
درباره شهود قلبایی زیاد شنیده بودم و اینکه زوجین برای گرفتن طلاق غیبی یا فرار از مهریه و گرفتن حضانت گاهی اوقات متوسل به شهود قلبایی می‌شوند. یا تصور اینکه شاهدان قلبایی فقط در این زمین فعالیت می‌کنند، به شلوغ‌ترین دادگاه‌های خانواده (دادگاه شهیدمجلای) می‌روم. دادگاه شلوغ است و قدم به قدم خیابانی که دادگاه در آن واقع شده، تعداد زیادی کارت‌پخش کن ایستاده‌اند و کارت تبلیغاتی و کلارا به‌دست مردم می‌دهند. یکی‌شان کارتی به‌دستم می‌دهد؛ می‌گویم: «دنبال شاهد هستیم». اعتماد نمی‌کنند و من‌من‌کنان می‌گویند: «نمی‌شناسم، شاید جلوی دادسرا بتوانید پیدا کنید. دادسرا ۱۰۰ قدم آن طرف تر است.» اهام را به‌سوی دادسرا کج می‌کنم. از مرد جوانی که کارت پخش می‌کند، می‌پرسم: «فردا وقت طلاق دارم، دنبال شاهد می‌گردم، خانواده‌ام برای شهادت نمی‌آیند. شما شاهد می‌شناسید؟ گفتند جلوی در دادسرا شاهد هست. هر چه پول بخواهند هم پرداخت می‌کنم.» مرد جوان من‌من‌کنان می‌گوید: «باید معرف داشته باشید و گرنه خود را نشان نمی‌دهند. حق هم دارند. تا یکی، دو هفته پیش همه‌شان اینجا به خط می‌ایستادند. حراست دادسرا با آنها بر خورد کرد و چند نفرشان هم که دلالت بودند را دستگیر کردند. حالا مخفیانه کار می‌کنند. تا دلالتن نخواهد جلوی دادسرا و دادگاه حضور دارند.

مزگان مهرایی

روزنامه‌نگار

کن. نفری ۵، ۱ میلیون تومان می‌شود. مشکلی نیست؟ می‌گویم: «خبر، هر قیمتی باشد فقط من بتوانم جدا شوم.»

پیشنهاد شرم‌آور
روز دوشنبه به آقای شاهد قلبایی زنگ می‌زنم. خودم را معرفی می‌کنم که همان خانمی هستم که می‌خواست طلاق غیبی بگیرد. بعد از کلی توضیح دادن بالاخره متوجه می‌شود چه کسی هستم. می‌گویم: «کسی به همسرم خبر داده و او دیشب از ترکیه برگشته است. برای همین نتوانستم در دادگاه حاضر شوم. دیگر نمی‌توانم با او زندگی کنم. او مرا طلاق نمی‌دهد و به قدری در خانه بندرفتاری می‌کند که دچار ناراحتی روانی شده‌ام. راهی جلوی پای من بگذارید که بتوانم به این زندگی خاتمه دهم.» او پیشنهاد شرم‌آوری می‌دهد. می‌گوید: «این کار هزینه سنگینی در بر دارد، اما مهم‌تر اینکه باید روشی را چند شاهد هم در دادگاه می‌آورم که این امر را تأیید کنند. خود من هم می‌توانم نقش کسی را بازی کنم که شما با او... مرده‌ان نسبت به این موضوع حساسیت زیادی دارند. این راه را به چند نفر دیگر هم نشان دادم، نتیجه گرفتند.»

شهادت دروغ برای انتقام‌گیری از همسر
برای دانستن اینکه چرا شهود قلبایی به‌راحتی جولان می‌دهند سری به دفتر وکالت «حمیده سهرایی» می‌زنم. وکیل پایه یک دادگستری است. او پرده از ماجرای دیگری برمی‌دارد و اینکه شهادت دروغ فقط مختص طلاق نیست و شاهدان قلبایی برای دعاوی مالی و جنایی هم در دادگاه حاضر می‌شوند. او می‌گوید: «برای جاری شدن طلاق حضور شهود الزامی است؛ چون به طلاق اعتبار می‌بخشد. منع قانونی هم ندارد. حال، بعضی از زوجین خودشان شهود می‌آورند و بعضی‌ها ناچارند از افراد غیر آشنا کمک بگیرند. در این میان هستند کسانی که شاید وجهی هم بگیرند که شهادت دهند، اما دلارهایی هستند که کارشان معرفی شاهد است. خیلی‌شان متخصص در ارائه شهادت دروغ در دادگاه هستند؛ به‌طور مثال مرد قادر به پرداخت مهریه نیست یا قصد انتقام از همسرش را دارد. آن‌ها را اجیر می‌کنند که برای خلاف اخلاقی همسرش شهادت دهند؛

یا برعکس. در مورد مسائل مالی هم شهادت دروغ می‌دهند؛ به‌طور مثال فردی برای بدهی مالی از شریک یا همکارش شکایت می‌کند که او با توجه به رفع مشکل مالی بدهی خود را پرداخت نمی‌کند و از شاهد قلبایی کمک می‌گیرد که خود را ورشکسته اعلام کند. گاهی مراسم قسامه هم بر گزار می‌شود و این افراد از گذاشتن دست روی قرآن هم ابایی ندارند.» اینکه چرا افراد بدون صلاحیت به‌راحتی در دادگاه‌ها حضور پیدا می‌کنند و نظارتی بر آنها قرار نمی‌گیرد، خود جای سؤال است.

نوجوهای اصغر سیبیل
با توضیحات حمیده سهرایی و وکیل پایه یک دادگستری مبنی بر شهادت دروغ در مورد مسائل کیفری و حقوقی به مجتمع قضایی شهید مدرس می‌روم. اما از آنجا که آقایان برای حل دعاوی مالی، ضرب و شتم و نقد کردن چک و سفته بهتر می‌توانند اعتماد شاهد قلبایی را جلب کنند، از این‌رو همکارم وارد عمل می‌شود و در نقش فردی مالباخته خودش راه به شاهد معرفی می‌کند. مرد جوانی که کارش همین است، مشکل او را می‌برد و همکارم توضیح می‌دهد: «بر سرر تکه‌زمینی که میراث اجدادی‌مان است با عموزاده‌هایم به مشکل برخوردیم. عمیم حق پدرم را پایمال کرده و عموزاده‌هایم ادعا می‌کنند از این زمین سهمی ندارم. من هم به‌دنبال گرفتن حقم هستم و نیاز به شاهد دارم. چقدر می‌گیری در دادگاه شهادت بدهی؟» مرد جوان می‌گوید: «من کارهای نیستم، ما برای کس دیگری کار می‌کنیم. باید او همهاگت کنم و قیمت را به شما اطلاع دهم.» بعد هم شماره تلفن او را می‌گیرد تا عصر بسا او تماس بگیرد. مرد جوان، نوجه اصغر سیبیل است. به گفته او، آقای اصغر آدم‌های زیادی دارد که برای دعاوی مختلف در دادگاه حاضر می‌شوند. همکارم دوستی را با شاهد قلبایی باز و سعی می‌کند با تعریف و تمجید اطمینانش را جلب کند. شاهد ادامه می‌دهد: «هر دادگاهی که بروید یک نفر سرده‌ست و وجود دارد که آدم‌های زیادی برای او کار می‌کنند. برای هر مشتری که جور می‌کنیم پورسانت می‌گیریم.» مرد جوان ۲ساعت بعد تلفن می‌کند و می‌گوید: «برای کار ۲شاهد نیاز داری و هر نفر ۶۰۰ هزار تومان پول می‌گیرند.» بعد هم اشاره می‌کند: «فیش حقوقی، سند و سرخر هم داریم اگر خواستی کافی است به من تلفن کنی.»

دادگاه باید هویت شاهدان را بررسی کند

مهران بخشی، وکیل پایه یک دادگستری، حضور شاهدان قلبایی جلوی دادگاه‌ها را تأیید می‌کند و متذکر می‌شود هر دادگاهی باند مخصوص خودش را دارد. او برای اعتراض به این مشکل بارها به مسئولان قوه قضاییه نامه‌نگاری و از حضور این دلالتان بی‌هویت شکایت کرده است؛ حتی طرحی را هم به آنها ارائه داده که با اجرای آن جلوی تخلفات اینجینی را می‌توان گرفت. بخشی توضیح می‌دهد: «سال ۸۲ به قوه قضاییه طرحی را مبنی بر احضار شهود به دادگاه ارائه دادم. اینکه سامانه‌ای تعریف شود که مشخصات شاهد و گومه ملی آن در سامانه وارد شود. متأسفانه بر هویت آنها نظارت نمی‌شود. چطور ممکن است فردی در یک گوشه از تهران شاهد درگیری و در گوشه دیگر شاهد کلاهبرداری باشد؟ در حالت عادی شاید هر کدام از ما یکبار گذرمان برای شهادت به دادگاه افتاده باشد. برای خیلی‌ها هم اصلا پیش نیامده است. اما حالا شهادت دروغ منبع در آمده است. آمار شهادت قابل استعلام است و می‌تواند اعتبار شاهد مشخص شود.» به گفته بخشی بسیاری از شاهدهای قلبایی برای جذب مشتری، به دفاتر وکالت مراجعه می‌کنند که اگر موکل شما نیاز به شاهد داشت، ما سراغ داریم. او ادامه می‌دهد: «جالب اینجاست که لیستی دارند که هزینه شهادت برای هر کدام از دعاوی در آن مشخص شده‌است؛ به‌طور مثال شهادت تصادف که بتوانند یک بیمه پول بگیرند، برای ۱۰ میلیون، ۱۰ میلیون هزینه دارد. پرونده خانوادگی، حضانت، تصادف، ضرب و شتم و... هر کدام یک قیمت دارند.» بخشی معتقد است، شهادت مقدس‌ترین دلیل برای دادگاه‌ها است. اما شهادت دروغ باعث می‌شود حقی ناقص جلوه داده شده و حکم واقعی به حکم بدلی تبدیل شود و همین بدری اعتماد را در جامعه می‌باشد و سلامت نظام قضایی را به‌اصحاحل می‌کشاند.

اصل ماجرا

حکم انفصال از خدمت رئیس سازمان سنجش

شکایت دانشجویان شهپهلر که به‌دیوان عدالت اداری رسید، عبدالرسول پورعباس، رئیس سازمان سنجش از خدمت، انفصال

یافت. اصل ماجرا این است که نتایج کنکور زمانی شهپهلر می‌شود که یا سوابق تحصیلی داوطلب با نتیجه‌ی همخوانی نداشته باشد یا پاسخنامه‌اش در سؤالات منفی شباهت غیرمترافی با دیگر پاسخنامه‌ها داشته باشد که به آن کلید تقلب می‌گویند و یا اینکه موضوع گزارش موثق دستگاه‌هایی مثل فراجا و وزارت اطلاعات از آن در میان باشد. در این صورت و بر مبنای قانون، فردی که داوطلب آزمون سراسری بوده اگر ۲ دلیل از مجموع ۳ دلیل فوق را داشته باشد به‌عنوان داوطلب شهپهلر شناخته شده و باید دوباره در آزمون سراسری شرکت کند.

نکته جالب در این رویه این بوده که حتی زمانی که شهپهلر بودن داوطلبی مشخص می‌شد، جلوی پذیرش او در دانشگاه گرفته نمی‌شد و هر یک از آنها می‌توانستند تا زمان رفع شهپهلر دانشجویان باشند؛ زمان‌هایی طولانی که بعضاً به بعد از فارغ‌التحصیلی افراد می‌رسید. تعدادی از داوطلبان شهپهلر آزمون‌های ۱۳۹۸، ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ پس از عدم کسب حد نصاب در ۲ تا ۳ درس آزمون‌های مجدد و محکومیت مبنی بر ابطال نتیجه آزمون اصلی ورودی به دانشگاه در هیأت‌های بدوی و تجدیدنظر رسیدگی به تخلفات و جرائم آزمون‌های سراسری، ضمن اعتراض به سازمان سنجش آموزش کشور، به وزارت علوم و مجلس نیز شکایت کردند.

ماده ۱۱ قانون مربوطه شامل افرادی می‌شود که عنوان داوطلب داشته باشند. سازمان سنجش باید در بازه‌ای که افراد داوطلب هستند بتوانند شهپهلر مورد نظر را رفع یا تأیید کند. با وجود رعایت این بازه زمانی در رفع یا تأیید داوطلبان پیشین و مختمه‌شدن پرونده آنها، کار به دیوان عدالت اداری کشیده شد تا حکم جدیدی دریافت شود.

عبدالرسول پورعباس، رئیس سازمان سنجش آموزش کشور تأکید داشته که این شعبه دیوان عدالت بر مبنای تفسیر شورای نگهبان عمل کند. تفسیر شورای نگهبان به صراحت گفته‌استفسار به مشمول کسانی که پرونده‌شان مختمه شده، نمی‌شود.

البته حکم انفصال از خدمت پورعباس قطعی نیست و در مهلت قانونی می‌توان نسبت به آن اعتراض و تجدیدنظر خواهی کند.

یادداشت

فصل زنان و خانواده بر نامه هفتم

در سیاست‌های کلی برنامه هفتم توسعه ۲ موضوع تحکیم نهاد خانواده و رفع موانع رشد و شکوفایی زنان تأکید شده است. با توجه

به اینکه در حوزه زنان در سیاست‌گذاری هنوز نتوانسته‌ایم به اجماع حداکثری دست یابیم، سعی کردیم با استفاده از ظرفیت حداکثری کارشناسی و تعریف فرایندهایی، تا حد امکان مشارکت کارشناسان داشته باشیم و در تعامل با ایشان بتوانیم این مسیر را طی کنیم. با همین رویکرد، در گام نخست، در تعامل با جمعی از کارشناسان حوزه زنان و خانواده، سعی کردیم علاوه بر آن نسبت با بند ۱۵ سیاست‌های کلی برنامه هفتم اصلاح کنیم. زنان ما از ابتدای انقلاب اسلامی تاکنون نتوانسته‌اند ظرفیت‌ها و استعدادهای خود را در زمینه‌های مختلف به‌خصوص پژوهشی، علمی، ورزشی و... تقویت کنند اما به اندازه‌ای که زنان توانمند و تقویت‌شده‌اند، کمتر از این توانمندی‌ها در اداره کشور بهره‌برده شده‌است. از این جهت نیازمند رفع موانع و تسهیل شرایط برای زنان از این منظر هستیم. با این رویکرد، سعی کردیم در اصلاح برنامه هفتم توسعه در بخش‌های نظیر دانش‌بنیان، حمایت از تعاونی‌ها و کسبوکارهای زنان، خنای خلاق و نوآوری، زیرساخت‌های شتاب‌دهی نوآوری، مولاری در نظر داشته باشیم. آنچه در موضوع خانواده در سیاست‌های کلی برنامه هفتم ذکر شده، تحکیم خانواده است که سعی شد با منبوت با جمیع کارشناسی مذکور اصلاحاتی را در بخش خانواده در نظر داشته باشیم و در مواد مرتبط آن تقویت کنیم. در لایحه دولت در راستای افزایش تولید و توانمندسازی عشاریر است که امسال در استان

۲۲۰ میلیارد

ریال تسهیلات بانکی اشتغال‌زایی به عشاریر استان تهران از ابتدای سال با همکاری بانک‌های عامل اختصاص داده شده است. یکی از مهم‌ترین مأموریت‌های دولت سیزدهم تعالی تسهیلات ارزاق قیمت در راستای افزایش تولید و توانمندسازی عشاریر است که امسال در استان تهران بیش از یک هزار خانوار عشاریر برای تولید تسهیلات به عامل معرفی شدند. در حال حاضر نیز تسهیلات بانکی با همکاری بانک‌ها در حال انجام است و به‌طور میانگین به هر خانوار عشاریر ۱۵۰ تا ۲۰۰ میلیون تومان وام بانکی با سود ۴ درصد اختصاص می‌یابد. این تسهیلات در زمینه‌های کنت و توسعه صنایع دارویی، توسعه صنایع دستی و پرورش دام پرداخت خواهد شد که عشاریر واجد شرایط می‌توانند با بانک با سود ۴ درصد اختصاص می‌یابد. این تسهیلات در زمینه‌های کنت و توسعه صنایع دارویی، توسعه صنایع دستی و پرورش دام پرداخت خواهد شد و همچنین مراکز پژوهشی و دانشگاهی مرتبط به شور گذاشته شده است. نکات جمع‌آوری شده در کمیته زنان و خانواده کمیسیون تلفیق برنامه هفتم توسعه مورد بررسی نهایی قرار خواهد گرفت و در پیشنهادهای اصلاحی و الحاقی خواهد شد.

عدد خبر

۴ میلیون

نفر، پیش‌بینی اولیه از تعداد زائران در اربعین ۱۴۰۲ است. طبق بر آورد برنامه ریزی‌های شورای هماهنگی ترافیک اربعین بیش از ۹۴ درصد زائران با انتخاب مسیر زمینی با استفاده از حمل‌ونقل عمومی یا وسایل نقلیه شخصی به سفر عتبات عالیات خواهند رفت. این در حالی است که همه دستگاه‌های اجرایی و امداد سان با تمام توان برای خدمات‌رسانی به زائران بسیج شده‌اند تا سفری ایمن فراهم شود. استفاده از اتوبوس‌های برون شهری کشور یا کستان در سفر اربعین بنا به دلایل فرسودگی و فقدان همخوانی با قوانین راهنمایی کشور و مشکلات بیمه‌ای ممنوع اعلام شده است. یکی دیگر از دلایل این ممنوعیت، میزان سوار کردن بیش از حد مجاز مسافر است.

۱۵۷۰۰ مددجو

فاقد سرپرست مؤثر و هویت در مراکز توانبخشی بهزیستی کشور نگهداری می‌شوند. از این تعداد ۴۷۰۰ فاقد شناسنامه و شماره ملی هستند که بخشی از آنها ره‌اشدگان هستند. با این احتساب، ۸ درصد افرادی که در مراکز توانبخشی نگهداری می‌شوند، فاقد هویت‌اند و شناسنامه آسان در دسترس نیست. به گفته مدیرکل توانبخشی بهزیستی کشور، تمامی این افراد فاقد هویت، ره‌اشدگان نیستند. اغلب این افراد با هماهنگی خانواده یا اخذ دستور دستگاه قضایی توسط خانواده به‌بهزیستی مراجعه می‌کنند که تعدادشان بعد از همه‌گیری کووید ۱۹، رو به افزایش گذاشته است.

۲۲۰ میلیارد

ریال تسهیلات بانکی اشتغال‌زایی به عشاریر استان تهران از ابتدای سال با همکاری بانک‌های عامل اختصاص داده شده است. یکی از مهم‌ترین مأموریت‌های دولت سیزدهم تعالی تسهیلات ارزاق قیمت در راستای افزایش تولید و توانمندسازی عشاریر است که امسال در استان تهران بیش از یک هزار خانوار عشاریر برای تولید تسهیلات به عامل معرفی شدند. در حال حاضر نیز تسهیلات بانکی با همکاری بانک‌ها در حال انجام است و به‌طور میانگین به هر خانوار عشاریر ۱۵۰ تا ۲۰۰ میلیون تومان وام بانکی با سود ۴ درصد اختصاص می‌یابد. این تسهیلات در زمینه‌های کنت و توسعه صنایع دارویی، توسعه صنایع دستی و پرورش دام پرداخت خواهد شد و همچنین مراکز پژوهشی و دانشگاهی مرتبط به شور گذاشته شده است. نکات جمع‌آوری شده در کمیته زنان و خانواده کمیسیون تلفیق برنامه هفتم توسعه مورد بررسی نهایی قرار خواهد گرفت و در پیشنهادهای اصلاحی و الحاقی خواهد شد.